

ปาปวคฺควณฺณา ฯ

"คพฺภเมเก อุปฺปชฺชนฺตํ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เชตวเน วิหรนฺโต
มณิการุญฺญํ ทิสฺสตุเถโร อารพฺภ กเถสิ.

โส กิร เถโร เอกสฺส มณิการุญฺญํ กุเล ทวาทส วสุตานิ ภูณฺชิ. ตสฺมี
กุเล ชายปติกา มาตาปิตุญฺจาเน จตฺวา เถโร ปฏฺยคฺคิสุ. อเถกทิวสํ [โส]
มณิกาโร เถรสฺส ปุโรโต มํสํ จินฺทนฺโต นิสินฺโน โหติ.

ตสฺมี ขณฺเ รชา ปเสนทิโกสลอ เอกํ มณฺริตนํ "อิมํ โธวิตฺวา วิชฺฌิตฺวา
ปหิณฺตุติ เปเสสิ.

มณิกาโร สโลหิตฺเตเนว หตฺถเณ ตํ ปฏฺยคฺคเหตฺวา เปพาย อุปฺริ จเปตฺวา
หตฺถโรวนตฺถํ อนฺโต ปาวิสิ.

ตสฺมี ปน เคเห โปสวานิยโกญฺจสกุญฺโณ อตฺถิ.

โส โลหิตคฺนฺธเณ มํสสญฺญาย ตํ มณฺเ, เถรสฺส ปสฺสนนฺตสฺสเว, คิลิ มณิกาโร
อาคฺนฺตฺวา มณฺเ อุปสฺสนนฺโต "มณฺเ โว คหิโตติ ภริยญฺจ ธีตรญฺจ ปุตฺตญฺจ
ปฏฺยปาฏิยา ปุจฺจิตฺวา, เตหิ "น คณฺหามาติ. วุตฺเต, "เถเรณ คหิโต ภวิสฺสตี
ติ จินฺเตตฺวา ภริยาย สทฺธี มนฺเตสิ "เถเรณ คหิโต ภวิสฺสตีติ.

"สํมิ มา เอวํ อวฺจ, เอตฺตํ กาลํ มยา เถรสฺส กิณฺจิจิ วชฺชํ น ทิฏฺฐ
ปุพฺพํ, น โส มณฺเ คณฺหาตีติ. มณิกาโร เถโร ปุจฺจิ "ภนฺเต อิมสฺมี จาเน
มณฺริตนํ ตุมฺเหหิ คหิตนฺติ. "น คณฺหามิ อุปาสกาติ.

"ภนฺเต อธิ อญฺโณ นตฺถิ, ตุมฺเหหิเยว คหิโต ภวิสฺสตี, เทถ เม มณฺริ
ตนนฺติ. โส, ตสฺมี อสมฺปฏฺยจฺจนฺเต, ปุณฺ ภริยํ อาห "เถเรเนว มณฺเ คหิโต,
ปีเพตฺวา นํ ปุจฺจิตฺตสํมิติ.

"สํมิ มา โน นาเสหิ, วรํ อมฺเหหิ ทาสพฺยํ

๑-อุปคณฺตุํ, น จ เอวรูปํ เถรํ วตฺตุนฺติ. โส "สพฺเพว มยํ ทาสพฺยํ
อุปคจฺจนฺตา มณฺี น อคฺขามาติ รชฺชํ คเหตฺวา เถรสฺส สีสํ เวเจตฺวา ทณฺฑ
เกน ฌณฺเณติ. เถรสฺส สีสโต จ กณฺณนาสาหิ จ โลหิตํ
ปคฺขมริ. อกฺขิณี นิภฺจมนนาการปฺปตฺตานิ อเหสฺสุ. โส เวทนาปฺปตฺโต ภูมียํ
ปติ. โกลฺโย โลหิตคณฺเรน อาคณฺตุวา โลหิตํ ปิวติ.

๒-อถ นํ มณฺิกาโร เถเร อุปฺปนฺนโกธเวเคน "ตฺวํ ก็ กโรสฺสีติ ปาเทน
ปหริตฺวา จิปี. โส เอกปฺปหาเรเนว มริตฺวา ปริวตฺตมาโน ปติ. เถโร ตํ ทิส
วา "อุปาสก สีสเวจฺนํ ตาว เม สิลฺลํ กตฺวา อิมํ โกลฺยจํ โอโลเกหิ, มโต วา
โน วาติ. อถ นํ โส อาห "เอโส วีย ตฺวปี มริสฺสสฺสีติ.

๓- "อุปาสก อิมินา [โส] มณฺิ คิลิตฺโต, สเจ อยํ น มริสฺสสฺสีติ, น เต อหํ
มรณฺโตปี มณฺี อาจิกฺขิสฺสนฺติ. โส ตสฺส อุทฺธํ ฝาเลตฺวา มณฺี ทิสฺวา ปเวธ
โต สํวิคฺคมานโส เถรสฺส ปาทมูลเณ นิปฺชชิตฺวา "ขมถ เม ภนฺเต, อชานน
เตน มยา กตฺนฺติ อาห. "อุปาสก เนว ตฺยหํ โทโส อตฺถิ, น มยหํ, วฏฺฏส
เสว

๔-โทโส, ขมามิ เตติ. "ภนฺเต สเจ เม ขมถ, ปกตินิยาเมเนว เม เค
เห นิสฺสีทิตฺวา ภิกฺขํ คณฺเณทาติ. "อุปาสก นทานาหํ อิตฺโต ปฏฺจาย ปเรสํ
เคหสฺส อนฺโตจฺจนํ ปวิสิสฺสามิ, อนฺโตเคหปฺปเวสนสฺสเสว หิ อยํ โทโส, อ
ติ ปฏฺจาย ปาเทสฺสุ วหนฺเตสฺสุ เคหทฺวาเร จิโตว ภิกฺขํ คณฺหิสฺสามิตี วตฺวา
ฐตฺยํคํ สมากาย อิมํ คาลมาห

"ปจฺจุตฺติ มฺุณโน ภตฺตํ โลกํ โลกํ กุเล กุเล,
ปิณฺฑิกาย จริสฺสามิ, อตฺถิ ชงฺฆพฺลํ มมาติ.

๕-อิมญจ ปน วตฺวา เถโร เตเนว พฺยาธินา นจิริสฺสเสว ปรีนิพฺพายิ.
โกลฺโย มณฺิการสฺส ภริยาย กุจฺฉิสฺมํ ปฏฺิสนฺธี คณฺหิ. มณฺิกาโร กาลํ กตฺวา
นิริเย นิพฺพตฺติ. มณฺิการสฺส ภริยา เถเร มุทฺทจิตฺตตาย กาลํ กตฺวา เทว

โลเก นิพฺพตฺติ. ภิกฺขุ สตฺถาเร เตสํ อภิสมฺปรายํ ปุจฺฉิสฺสุ. สตฺถา "ภิกฺขเว
อิเธกฺขเจ คพฺเภ นิพฺพตฺตฺนฺติ, เอกฺขเจ ปาปการิโน นิริเย นิพฺพตฺตฺนฺติ,
เอกฺขเจ กตฺกฺลฺยาณา เทวโลเก นิพฺพตฺตฺนฺติ, อนาสวา ปน ปรินิพฺพายนฺตี
ติ วตฺวา อนุสฺสนฺธี ฆณฺเฑตฺวา ธมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คาถมาห

"คพฺภเมเก อุปฺปชฺชนฺติ, นิริยํ ปาปกมฺมิโน,
สคฺคํ สุกฺติโน ยนฺติ, ปรินิพฺพนฺติ อนาสวาติ.

ตตฺถ คพฺภนฺติ: อิธ มนุสฺสคพฺโภาว อธิปฺเปโต. เสสเมตฺถ อุตฺตฺานตฺถ
เมวาติ.

เทสนาวสานเ พหุ โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺณิสฺสุติ.
มณฺเฑการกฺกุลฺปกฺติสฺสตฺเถรวตฺถ.